

11.6.4. Vapaa sivistystyö

Yleistä

Säkylän kansalaisopiston tehtävänä on järjestää toimialueensa asukkaille elinikäisen oppimisen periaatteen pohjalta yhteiskunnan eheyttä, tasa-arvoa ja aktiivista kansalaisuutta tukevaa koulutusta. Järjestettävän koulutuksen tavoitteena on edistää ihmisten monipuolista kehittymistä, hyvinvointia sekä kansanvaltaisuuden, moniarvoisuuden, kestävän kehityksen, monikulttuurisuuden ja kansainvälisyyden toteutumista. Koulutuksessa korostuu omaehtoinen oppiminen, yhteisöllisyys ja osallisuus. Opetusta kohdennetaan kaikenikäisille. Opetussisältöinä ovat tiedot ja taidot, jotka ovat tarpeellisia yhteiskunnassa toimimisessa, edistävät itseopiskelua, lisäävät psyykkistä ja fyysistä hyvinvointia sekä ohjaavat vapaa-ajan mielekkääseen käyttöön.

Säkylän kansalaisopiston opintotarjonnan suunnittelun lähtökohtana on toimialueella asuvan väestön (eri ikä- ja väestöryhmät) ja yhteisöjen (vapaaehtoiset, kunnalliset yksiköt ja yritykset) opiskelu- ja harrastustoiveet ja koulutustarpeet. Opisto toimii aktiivisesti, asiakaslähtöisesti, vuorovaikutteisesti ja avoimesti suhteessa yhteisönsä. Opistolla on aktiivinen vaikutus toimialueensa väestöön, jolle opisto tuottaa lähipalveluita.

Tehtäväalueen toiminta vuonna 2025

Säkylän kansalaisopisto osallistui edellisuosien tapaan yhteistoimintaan ja pyrki kehittämään sitä muiden lähialueiden vapaan sivistystyön oppilaitosten kanssa. Ensiavun peruskoulutus järjestettiin kevätkaudella kunnan henkilöstölle. Alkuvuonna kansalaisopisto osallistui Terveystieteen ja hyvinvoinnin laitoksen suunnittelemaan Finger-toimintamalliin järjestämällä osallistujille ohjattuja liikuntatunteja.

Kansalaisopiston kädentaitojen näyttely oli esillä Säkylän pääkirjastossa toukokuussa. Näyttely koottiin seuraavien kurssien teoksista: Puutyöt, Metallityöt, Kudontaa kangaspuilla, Posliinimaalaus ja kuviointi sekä Kuvataideryhmä aikuisille. Näyttelyn kokosivat kansalaisopiston tuntiopettaja Aki Suutari ja koulutussuunnittelija Laura Aalto.

Kesäkuussa kansalaisopisto osallistui Säkylässä järjestettyyn Kaislikossa Kuhisee 2025 -tapahtumaan järjestämällä sinne oman infopisteen, jossa esiteltiin ja markkinoitiin opiston kursseja. Elokuussa kansalaisopisto oli mukana harrastetapahtuma Säkylä KickStartissa, jossa lähialueen seurakunnat, yhdistykset ja muut harrastustoimintaa tarjoavat tahot esittelivät toimintaansa. Mukana olivat koulutussuunnittelija Laura Aalto jakamassa yleistä infoa opistosta, Reetta Hulmi esittelemässä Nuorten teatterikurssin toimintaa sekä Tuuli Hokkanen pitämässä lasten sirkusta.

Kurssien markkinointia sekä ajankohtaista tiedottamista jatkettiin sosiaalisen median alustoilla. Käytössä olivat opiston Instagram-tili sekä Facebook-sivut. Uutena alustana tiedottamisessa ja markkinoinnissa toimi Satakunta Events –tapahtumatietokanta, jossa opisto julkaisi tietoja ilmastapahtumistaan. Ilmastapahtumista, luennoista ja digitietoiskuista tiedotettiin myös paikallislehden menovinkeissä.

Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus myönsi hankeavustusta digitaalisten perustaitojen vahvistamiseen ja digitalisaation edistämiseen Sataedun, Sataopiston ja Säkylän kansalaisopiston yhteishankkeelle 20 200 €. Hanke päätettiin hallitusti syyskuussa osallistujien puuttumisen vuoksi ja siihen mennessä Säkylälle maksettu tukiosuus 632 € palautettiin.

Loppuvuodesta 2025 kansalaisopiston opiskelijoille laadittiin Webropol-kysely opiston toiminnassa toteutuvaan tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyen. Opettajille kerrottiin kyselyn tuloksia. Säkylän kansalaisopiston kurssipalautekysely toteutettiin jokaisen kurssin päätteeksi sähköisesti Hellewi -palvelun kautta ja opettajille laadittiin Webropol -palautekysely liittyen perehdytykseen, tiedottamiseen ja toiminnan kehittämiseen. Kyselyjen vastauksista opettajat saivat koosteen nähtäväksi.

Hankkeet

Vapaan sivistystyön tehtäväalueelle myönnettiin vuonna 2025 valtionavustuksia 7 800 euroa, josta osa käytetään vuonna 2026. Osa vuonna 2024 myönnettyistä avustuksista käytettiin vuonna 2025. Käytettävissä olevaa hankerahaa tehtäväalueella oli yhteensä 17 071 euroa. Vuonna 2025 kehittämisavustuksia käytettiin 11 726 euroa.

Hankkeen nimi (rahoittaja)	Käyttöaika	Avustus	Toteutus
Kansalaisopisto			
N.Y.T - Naapuriopistojen yhteistyö tulevaisuudessa	16.5.2024-30.6.2026	10 071,00	Hankeavustus käytetään opetustoimen henkilöstökoulutukseen. Hanke, N.Y.T. - Naapuriopistojen yhteistyö tulevaisuudessa, toteutetaan yhteishankkeena Sataopiston kanssa ja sen avulla luodaan uutta yhteisyyttä perustuvaa toimintakulttuuria, joka vahvistaa molempien opistojen asemaa alueella. Hankkeen tavoitteina ovat verkostoituminen, henkilöstön digitaalisten taitojen vahvistaminen, opettajien hyvinvoinnin tukeminen sekä vapaan sivistystyön ajankohtaisten asioiden jalkauttaminen.
Opintoseteliavustus 2024 (OPH)	7.6.2024-31.12.2025	8 250,00	Opintoseteliavustuksen käyttöaika oli 1.8.2024-31.5.2025. Avustusta käytettiin työttömien, alhaisen pohjakoulutuksen omaavien, oppimisvaikeuksia kokevien, peruskoulun päättäneiden, eläkkeellä olevien ja senioriväestön opintomaksujen korvaamiseen tai alentamiseen vapaan sivistystyön vapaatavoitteisessa eli tutkintoon johtamattomassa koulutuksessa. Avustuksella tuettava koulutus on oppilaitoksen normaalin valtionosuuden piiriin kuuluvaa vapaatavoitteista eli tutkintoon johtamatonta koulutusta. Tavoitteena on edistää kohderyhmiin kuuluvien henkilöiden koulutukseen hakeutumista.
Opintoseteliavustus 2025 (OPH)	7.6.2025-31.12.2026	7 800,00	ks. ed. 1.8.2025-31.5.2026

Valtuuston asettamien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Vapaa sivistystyö			
Valtuuston hyväksymät sitovat tavoitteet	Mittari	Tavoitearvo	Toteuma
Järjestetään monipuolista ja laadukasta opetusta, joka vastaa kuntalaisten koulutustarpeita. Yleissivistävän koulutuksen lisäksi järjestetään tilauskoulutuksena ammatillisia valmiuksia lisäävää koulutusta.	Opetustuntien määrä tunteina.	Opetusta järjestetään noin 2 500 tuntia.	Opetusta on järjestetty 2653 tuntia
Opisto järjestää kuntalaiset tavoittavaa opetusta Säkylän kunnan alueella.	Opetustunnit, kurssit ja opiskelijat.	Opetus tavoittaa 16 % asukkaista.	Säkylässä on 6 222 asukasta (tilanne 31.12.2025), säkyläläisiä netto-opiskelijoita 786. Opetus tavoittaa 12,6 % asukkaista.
Opetuksen ja opetusjärjestelyjen laatu on tasoltaan hyvää tai erinomaista.	Kurssipalautteet (otanta kurseista)	87 % palautteen antajista vastaa, että opetus ja opetusjärjestelyt hyvää tai erinomaista tasoa.	Kiitettävän tai hyvän arvion kurseista ja kurssin tavoitteiden toteutumisesta antoi yhteensä 97 % kyselyyn vastanneista.
Kansalaisopiston opetustoiminnan kustannukset, €/asukas	Kuntaliiton kuntatalouden tilastot *	Nettokustannukset enintään saman kokoluokan kuntien keskitasoa *	Vertailutietoa ei ole saatavilla*
Opetuksen järjestämisessä käytetään monipuolisesti ja tehokkaasti hyödyksi paikallinen ja lähialueiden osaaminen ja paikalliskulttuurin osaamisalueet.	Paikallisten ja lähialueiden opettajien ja asiantuntijoiden osuus koko kurssitarjonnan opettajakunnasta toteutuneen opetuksen tilastoinneissa.	Opettajakunnasta 2/3 on opiston toiminta- ja lähialueella asuvia.	Opettajakunnasta 69 % on opiston toiminta- ja lähialueella asuvia.

* Vapaan sivistyksen kansalaisopistojen nettokäyttökulujen kustannusvertailua ei ole saatavilla, koska kuntaliiton tilastoinnissa ei huomioida OKM:n valtionosuuksia. Eri järjestämissmallien takia nettokäyttökulut eivät ole vertailukelpoisia keskenään.

Toimintaa ja taloutta kuvaavia tietoja

Vuosi 2022 (kalenterivuosi)	Yhteensä
– annetaan opetusta (tunnit)	3 045
– ilmoittautuneita opiskelijoita (netto)	828
– eri opintoryhmiin ja yleisluentoihin osallistuneet (Tilastokeskus, D-tilasto)	1 324
Vuosi 2023 (kalenterivuosi)	Yhteensä
– annetaan opetusta (tunnit)	2 894
– ilmoittautuneita opiskelijoita (netto)	937
– eri opintoryhmiin ja yleisluentoihin osallistuneet (Tilastokeskus, D-tilasto)	1 566
Vuosi 2024 (kalenterivuosi)	Yhteensä
– annetaan opetusta (tunnit)	2 715
– ilmoittautuneita opiskelijoita (netto)	821
– eri opintoryhmiin ja yleisluentoihin osallistuneet (Tilastokeskus, D-tilasto)	1 522
Vuosi 2025 (kalenterivuosi)	Yhteensä
– annetaan opetusta (tunnit)	2653
– ilmoittautuneita opiskelijoita (netto)	1011
– eri opintoryhmiin ja yleisluentoihin osallistuneet (Tilastokeskus, D-tilasto)	1658

Henkilöstö 31.12.2025

Säkylän kansalaisopisto

rehtori/sivistysjohtaja (10 %)

koulutussuunnittelija

hallintopalvelusihteeri (40 %)

Säkylän yhteiskoulun ja Säkylän seudun lukion kanssa yhteinen musiikin lehtori
noin 40 osa-aikaista tuntiopettajaa ja luennoitsijaa

Toimintamenojen ja -tulojen toteutuminen

Vapaa sivistystyö

Käyttötalous	TA 2025	Muutokset	MTA 2025	TP 2025	Poikkeama
Toimintatulot	69 071		69 071	78 664	-9 593
Toimintamenot	-292 772		-292 772	-250 850	-41 922
Toimintakate	-223 701	0	-223 701	-172 186	-51 515
Suunnitelman mukaiset poistot	-581		-581	-581	0
Laskennalliset erät	-52 286		-52 286	-56 676	4 390
Yli-/alijäämä	-276 568	0	-276 568	-229 443	-47 125